

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Bc. Kryštofem Hornem v právní věci

žalobce: **I. T., nar. X**
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Konstantinem Lavrushinem, Ph. D.
sídlem Žerotínova 1133/32, Praha 3

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 11, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 5. 2023, č. j. 060788/2023/KUSK,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Městský úřad Říčany (dále jen „městský úřad“) uznal žalobce výrokem I rozhodnutí ze dne 8. 3. 2023, č. j. 42260/2023-MURI/OPE2/796, (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) vinným ze spáchání přestupku dle § 8 odst. 1 písm. a) bodu 4 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, kterého se měl dopustit tím, že dne **28. 8. 2022** na výše uvedené adrese svého bydliště hodil kámen na vozidlo VW C. a tímto jednáním způsobil paní D. B. (dále jen „poškozená“) škodu ve výši 15 140 Kč. Výrokem II mu uložil pokutu ve výši 2 000 Kč, výrokem III mu uložil povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč a výrokem IV odkázal poškozenou s nárokem na náhradu škody ve výši 14 575,28 Kč na soudní řízení ve věcech občanskoprávních.
2. Žalovaný k odvolání žalobce shora označeným napadeným rozhodnutím změnil ve výroku IV prvostupňového rozhodnutí výši odkázaného nároku na částku 15 140 Kč, ve zbytku napadené rozhodnutí potvrdil.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

3. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení napadeného rozhodnutí.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

4. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno 9. 5. 2023 a žaloba byla podána v pondělí 10. 7. 2023), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Jde tedy o žalobu projednatelnou.
5. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by byl povinen přihlídnout z moci úřední, soud neshledal.

Podstatný obsah správního spisu

6. Dne 14. 10. 2022 oznámil orgán Policie České republiky (dále jen „policejní orgán“) městskému úřadu podezření ze spáchání přestupku, ze kterého byl podezřelý žalobce. Policejní hlídku přivolala poškozená s tím, že při otáčení před žalobcovou garáží na její vozidlo žalobce hodil kámen o velikosti 5x4 cm. K oznámení byla přiložena fotodokumentace vozidla poškozené, kamene nalezeného na místě i okrasného kameniva na pozemku žalobce pořízená policejním orgánem.
7. Dne 23. 12. 2022 obdržel žalobce oznámení o zahájení přestupkového řízení.
8. Dne 24. 1. 2023 před městským úřadem za přítomnosti zástupce žalobce manžel poškozené vypověděl, že v daný den, tj. 28. 8. 2022, bydleli s manželkou v Kostelci u Křížků asi tři měsíce. Jeli vyhodit odpad do stanoviště tříděného odpadu před žalobcovým pozemkem. Jelikož jde o slepou ulici, otáčeli se s vozidlem na příjezdové cestě vedoucí k žalobcově garáži. Při najetí do cca poloviny cesty ke garáži uslyšel ránu a myslel, že mu na kapotu spadl kaštan. Manželka si však všimla, že něco letělo z žalobcovy zahrady. Po vystoupení zjistili, že mají na kapotě tři důlky a žalobce je na zahradě sám se psy. Řekl, že tam nemáme co dělat, ať vypadneme. K otázce právního zástupce žalobce svědek vypověděl, že žalobce dal jasně najevo, že to jeho pozemek a hájí si ho kameny.
9. Žalobce téhož dne uvedl, že daného dne pracoval na zahradě a když začal štěkat pes, šel k plotu. Uviděl stát auto na svém pozemku. Zeptal se poškozené, co tam dělá. Ta odvětila, že má poškozené auto. Žalobce řekl, že je na jeho pozemku, ať odjede. Na zahradě byl sám. Podél cesty jsou velké kaštany, i ty mohly auto poškodit. Žalobce osobně při jednání zakreslil do plánu umístění garáže a místa, kde zastavilo vozidlo poškozené. Místo není označeno jako soukromý pozemek.
10. Dne 21. 2. 2023 před městským úřadem, též za přítomnosti zástupce žalobce, poškozená vypověděla, že poté, co daného dne najeli na příjezdovou cestu k žalobcově garáži, zaznamenala kámen letící od žalobcova pozemku na kapotu jejich auta. Vystoupili a hledali kámen, na cestě jiný kámen nebyl. Po chvíli přišel žalobce a poté, co se zeptala, co to má znamenat, začal dělat obličej a ukázal vztyčený prostředníček. Na žalobcově zahradě nikdo jiný nebyl. Zavolali policii, té ukázali poškození auta a kámen. Uvedla, že vozidlo bylo nedávno lakováno. Na dotaz právního zástupce žalobce poškozená odmítla odpovědět, kolik má dioptrií. Nakreslila dráhu letu kamene do mapy, jde cca o 10 m.
11. Téhož dne byli žalobce a jeho právní zástupce seznámeni s obsahem spisu, na to se žalobcův advokát k věci vyjádřil písemně dne 6. 3. 2023 s obdobnou argumentací jako v žalobě.

12. Dne 8. 3. 2023 vydal městský úřad prvostupňové rozhodnutí. Vyšel ze svědectví poškozené, která je v souladu s výpovědí manžela. I když jde o osoby blízké, jejich důvěryhodnost nic nevyvrací. Do doby incidentu žalobce neznali, v obci bydleli krátce. Jejich verzi též potvrzují podklady od policejního orgánu (fotodokumentace poškození kapoty, nález kamene, a fakt, že zahrada žalobce je tvořena podobnými kameny). Incident ohlásili ihned. Je neopodstatněná a nepodložená námitka, že poškozená mohla chtít vyvolat konfliktní situaci, neboť věděla, že žalobce bude nelibě reagovat. Žalobce je městskému úřadu znám jako konfliktní a nedůvěryhodná osoba, neboť na něj eviduje několik oznámení pro podezření z přestupku ze strany obyvatel obce. Dle městského úřadu je zcela zřejmý žalobcův motiv. Vadí mu totiž vjíždění vozidel na jeho soukromou příjezdovou cestu. Na této dlážděné cestě žádný jírovec neroste, tvrzení o pádu kaštanu městský úřad odmítl jako účelové. Velikost kamene (4 x 5 cm) umožňuje hod dle trajektorie od garáže (10 m), aniž by bylo třeba vyvinout větší sílu. Nebylo zjištěno ani doloženo, že by žalobce trpěl zdravotními problémy. Kámen dle fotografií není zaoblený, jsou na něm ostré hrany. Následkem hodu mohlo dojít k promáčknutí kapoty a poškození laku (rýhy, dolíky). Žalobce tedy spáchal přestupek tím, že úmyslně způsobil škodu na cizím majetku. O přesné výši škody měl však městský úřad pochybnosti, a tak odkázal poškozenou s nárokem na náhradu škody na soud.
13. Žalobce podal proti prvostupňovému rozhodnutí odvolání. Žalovaný uzavřel, že kámen nemohl být hozen z jiného místa než z pozemku žalobce. Ten sám uvedl, že na něm byl v daný okamžik sám. Kameny stejného typu se na něm nachází. Dle svědectví žalobce křičel a požadoval, ať vypadnou, jeho motiv je tedy zřejmý. Na fotografiích je vidět nově způsobené poškození kapoty vozidla, neboť starší důlky by začaly reznout. Přesná výše škody ani skutečnost, že bylo vozidlo nově nalakováno, není potřeba prokazovat.

Obsah žaloby

14. Žalobce má za to, že jednání, které je mu kladeno za vinu, nebylo s potřebnou mírou jistoty prokázáno. Odkazuje se na princip *in dubio pro reo*. Výpovědi poškozené a jejího manžela jsou subjektivní. K žalobci se správní orgány staví jako k *a priori* nedůvěryhodné osobě z důvodů národnosti nebo osobnosti. Městský úřad žalobci neobstaral tlumočníka a překlad musel obstarat právní zástupce. Nikdo neviděl žalobce házet kámen, manžel poškozené neviděl ani kámen samotný. Poškozená nosí brýle a ani nesdělila, kolik má dioptrií. Správní orgán učinil závěry o velikosti použité síly hodu bez místního šetření. Nebylo prokázáno, že je žalobce schopen hodit kámen na takovou vzdálenost. Do úvahy správní orgány berou jen plochou dráhu letu, nikoliv balistickou křivku. Pominuly také překážky (garáž a plot). V neprospěch žalobce nelze hodnotit, že se nedoznal a jeho jednání bylo úmyslné, což ostatně též nebylo prokázáno. Táže se, jak mohl být žalobce srozuměn s poškozením vozidla, nebylo-li prokázáno, že o nějakém věděl (pozemek totiž lemuje plot)? Nelze dovozovat, že kámen mohl hodit jen žalobce, pokud nebylo prokázáno, že byl vůbec nějaký kámen hozen – poškozená neprokázala stav vozidla před incidentem. To, že žalobce neviděl na zahradě jinou osobu, rovněž neznamená, že tam nebyla.
15. Žalobce též má za to, že nebyla zjištěna škoda, kterou měl způsobit. Poškozená sice tvrdila, že vozidlo bylo krátce před incidentem přelakováno, na dotaz kdy a kde však neodpověděla. Vzniká podezření, že vozidlo bylo poškozeno už před vjezdem na pozemek žalobce. Poškozená měla v úmyslu využít vědomosti o tom, že žalobce může nést nelibě vjezd vozidla na svůj pozemek. To vše proto, aby se domáhala prostředků na opravu. Na kapotě vozidla jsou tři důlky. Nebylo prokázáno, že daný kámen mohl způsobit tři důlky.

16. Konečně žalobce uvádí, že nebyla prokázána příčinná souvislost mezi jeho údajným jednáním a vznikem škody.
17. Žalobce navrhoval provést *místní šetření* spočívající v hodů kamenem dle tvrzené trajektorie. Chtěl tak prokázat, že z daného místa nemohl vozidlo zasáhnout. Jeho fyzický a zdravotní stav ostatně hod kamenem ani nepřipouští. Správní orgány však toto odmítly s tím, že *může vypovídat ve svůj prospěch*.

Vyjádření žalovaného

18. Žalovaný uvedl, že pokud žalobce zpochybňuje provedené důkazy, přenáší se na něj důkazní břemeno. Námitku ohledně tlumočení vznesl žalobce již v odvolání a žalovaný ji vypořádal. Žalobce je od roku 2011 statutárním orgánem české korporace. Žalobce přiznal, že byl u garáže dříve, než přijel vůz. Hozený kámen odpovídá kamenům, které má žalobce na zahradě. Vzdálenost 10 metrů se dá přehodit, plot je vysoký jen něco přes metr. Ze zákresu dráhy letu je zřejmé, že kámen byl hozen obloukem (balistickou křivkou) přes plot. O tom, že je poškození čerstvé, nikdo nepochyboval. Starší poškození by brzy zarezlo. Tvar kamene a místo poškození odpovídá.

Jednání dne 9. 7. 2024

19. Při jednání žalobce zrekapituloval žalobu a osobně popsal, že v říjnu roku 2022 uslyšel při práci na zahradě za garáží štěkat psy. Šel se podívat a na příjezdové cestě viděl stát paní, která něco řešila s autem, cca 10 metrů od něj. Jelikož jde o soukromý pozemek, řekl jí, ať odjede. Ona uvedla, že zavolá policii, ukázala na něj prostředníček. On se vrátil dům, načež zazvonila policie. Té zopakoval situaci, vrátil se domů a pak dostal předvolání k městskému úřadu a byl obviněn z házení kamenů. Přitom není možné fyzicky vidět ani slyšet za garáž. Poškozená ani její manžel jej nic házet neviděli. Navrhoval místní šetření. Na silnici je hodně kamenů, neví, proč si poškozená vybrala zrovna tento. Není též jasné, jak mohly na kapotě vzniknout od jednoho kamene tři díry. Namítal, že mohl spadnout kaštan, odpovědi se mu však nedostalo. Uvedl, že několikrát opakoval, aby byla provedena odborná zkouška, zda z prostoru za garáží lze vidět, slyšet a házet na příjezdovou cestu. Popřel, že se jednání dopustil.
20. K rekapitulaci správního spisu žalobce osobně dodal, že úřední osoba městského úřadu vyslechla žalobce a až s odstupem několika týdnů poškozenou. Ta tak měla k dispozici jeho odpovědi. Z fotodokumentace pak plyne, že na cestě jsou stoleté obrovské kaštiny (jírovce). Ohledně své reputace uvedl, že v obci bydlí od roku 2010 a nikdy nebyl žádný problém. Kritika jeho osoby přišla až po roce 2022 v souvislosti s jeho ruskou národností, vše se však ukázalo jako lživé. Pokud jde o zdraví, vypadá sice dobře, ale byl v době incidentu tři měsíce po plicní operaci z důvodů léčby nádorového onemocnění. Polovinu plic ztratil. Nemohl dělat prudké pohyby. Je v zásadě invalida. Správní orgány se ho nikdy na zdraví neptaly.
21. Žalovaný odkázal na svá písemná vyjádření a poukázal na to, že žalobce při jednání nejprve zopakoval svá tvrzení ze správního řízení a posléze opožděně uplatnil nové žalobní body.
22. K důkazu soud provedl výsledek vyhledávání na webových stránkách České advokátní komory, ze kterého vyplývá, že ta u žalobcova zástupce Mgr. Lavrushina eviduje mezi jazykovými schopnostmi též ruštinu. K tomu zástupce při jednání uvedl, že jej to neopravňuje k tlumočení, nicméně mnohdy při jednáních před správními orgány klientům jeho průběh fakticky překládá. Jiné dokazování soud neprováděl (na původně navrženém účastnickém výslechu žalobce po svém ústním přednesu již netrval).

23. Závěrem jednání účastníci setrvali na svých procesních návrzích.

Posouzení žaloby

24. Soud předesílá, že se nemohl pro opožděnost jejich uplatnění zabývat při jednání vznesenými žalobními body týkajícími se průběhu výslechu poškozené, přítomnosti vzrostlých jírovců na příjezdové cestě k žalobcově garáži, žalobcovy reputace a jeho zdravotního stavu (viz bod 20 tohoto rozsudku).
25. Ke včasným žalobním bodům soud uvádí, že žalobce v zásadě opakuje námitky uplatněné již ve správním řízení, aniž by v některých případech reagoval na jejich vypořádání ze strany správních orgánů. Úkolem soudu není poskytovat žalobci „jiné“ či „lepší“ vyjádření závěrů, které již přesvědčivě vyslovily správní orgány (srov. rozsudek NSS ze dne 12. 11. 2014, č. j. 6 As 54/2013-128, ze dne 4. 3. 2015, č. j. 6 As 72/2014-88 a ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS). Žalobce přitom nenamítá, že by se s některými námitkami správní orgány nevypořádaly a že by bylo rozhodnutí nepřezkoumatelné. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být přitom vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. *„jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno“* (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů se tak rozumí zejména opomenutí skutečnosti významné pro posouzení věci či nevypořádání nosné odvolací námitky. To však neznamená, že by odvolací správní orgán byl povinen ke každé námitce podrobně odůvodnit své stanovisko a vypořádat každý dílčí argument účastníka řízení. Postačí, pokud odvolací správní orgán prezentuje v odůvodnění právní názor odlišný od účastníka řízení, pakliže zdůvodnění tohoto názoru poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí. Tím se s námitkami účastníka řízení vždy alespoň implicitně vypořádá (srov. rozsudek NSS ze dne 27. 5. 2015, č. j. 6 As 152/2014-78).
26. Z napadeného rozhodnutí lze zjistit důvody, pro které bylo vydáno. Je třeba zdůraznit, že na rozhodnutí správních orgánů obou stupňů je třeba v rámci soudního přezkumu nahlížet jako na jeden celek, tedy že se rozhodnutí mohou vzájemně argumentačně doplňovat v obou směrech (srov. rozsudky NSS ze dne 22. 7. 2008, č. j. 2 As 20/2008-73, a ze dne 31. 10. 2014, č. j. 6 As 161/2013-25). Mezery v odůvodnění rozhodnutí o odvolání, které by jinak způsobovaly jeho nepřezkoumatelnost, proto mohou zaplnit argumenty obsažené již v rozhodnutí prvního stupně.
27. Podle § 8 odst. 1 písm. a) bodu 4 zákona o některých přestupcích se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že úmyslně způsobí škodu na cizím majetku zničením nebo poškozením věci z takového majetku.
28. V dané věci správní úřady spoléhají na ucelený řetězec nepřímých důkazů. Vycházejí ze svědectví poškozené a jejího manžela, kteří vypověděli, že při otáčení na soukromé příjezdové cestě k žalobcově garáži zaznamenali náraz předmětu na kapotu. Po vystoupení z vozu zjistili, že jde o kámen, který způsobil promáčknutí kapoty. Ačkoliv neviděli žalobce, že by kámen házel, poškozená vypověděla, že přiletěl směrem ze žalobcovy zahrady. Šlo o kámen, který je podobný kamenům na žalobcově zahradě. Sám žalobce pak uvedl, že nikdo jiný na zahradě nebyl.
29. K žalobcovým námitkám pak uvádí, že věrohodnost svědectví poškozené nezeslabuje její případný slabší zrak. Více dioptrií může vést k tomu, že hůře vidí detaily objektů, těžko však může dojít k „převrácení obrazu“ a nesprávnému určení směru jejich pohybu. Žalobce

jakožto vlastník zahrady má též zajisté přehled o tom, jaké osoby se na ní nacházejí. Uvedl-li tedy, že tam byl sám, lze těžko přisvědčit tomu, že tam mohl být někdo, o kom nevěděl. Jistěže se mohl na zahradu teoreticky někdo vlízt bez žalobcova vědomí, jen aby odtud házel kameny na okolo jedoucí vozidla, tato varianta je však značně nepravděpodobná, až absurdní. Tvrdí-li přitom obviněný určité skutečnosti, které jsou podle obecných zkušenostních pravidel krajně nepravděpodobné, nenabízí k nim žádný rozumný důkaz a ani správní orgán takový důkaz není s to opatřit, lze dospět na základě toho, jak se věci obvykle dějí, k závěru o nevěrohodnosti takových tvrzení (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011-68, č. 3014/2014 Sb. NSS, bod 28).

30. Uvedené pak i dle soudu vede k logickému závěru, že to byl právě žalobce, kdo kamenem hodil. V tomto směru významnou roli hraje žalobcova pověst konfliktního člověka, na kterého si obyvatelé obce stěžují (žalobce přitom nenamítal, že by zjištění o jeho osobnosti bylo nesprávné a nepodložené). Odpovídá tedy i závěr správních orgánů o žalobcově motivu, tedy že si tímto – nutno dodat zcela nepřiměřeným – způsobem vynucoval respekt vůči svému vlastnictví příjezdové cesty. To, že se správní orgány mimo jiné z důvodu jeho konfliktní pověsti nepřiklonily k žalobcově obhajobě, neznamená, že by jej považovaly za *a priori* nedůvěryhodného. Naopak řádně hodnotily podklady rozhodnutí v souladu s § 50 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Soud opakuje, že proti hodnocení své osobnosti jako konfliktní žalobce v žalobě nikterak nebrojil.
31. Žalobcem nabízený scénář, že se poškozená s manželem spikli proti žalobci se špatnou pověstí, ze kterého chtěli „vymámit“ peníze na opravu již poškozeného auta, je absurdní a správní orgány jej správně odmítly. O nevěrohodnosti poškozené a jejího manžela nic nesvědčí, jejich výpovědi jsou konzistentní a je těžko představitelné, že by se mohli zmocnit kamene odpovídajícího vzhledu a velikosti a přijet zrovna ve chvíli, kdy byl žalobce na správném místě k dispozici jen proto, aby se podvodně mohli domáhat náhrady škody vůči člověku, u kterého ostatně pro jeho konfliktní pověst nemohli předpokládat jednoduchý úspěch takového plánu.
32. Soud souhlasí též se závěry správních orgánů, že poškození vozidla odpovídá tvaru kamene. Jeho nepravidelný tvar mohl lehce způsobit více než jeden důlek, mohlo dojít též k odrazu a „poskočení“ kamene po kapotě. Jak známo, kryt motoru je velmi tenký a k poškození náchylný. Není přitom rozhodující, zda bylo vozidlo před incidentem skutečně přelakováno, jak tvrdila poškozená. Je zjevné, že škoda způsobena byla, i pokud byl lak starý. Výše citovaná skutková podstata nevyžaduje nějakou kvalifikovanou výši škodu pro dovození přestupkové odpovědnosti. Rozhodně nejde o škodu bagatelní, což vyplývá z odborného vyjádření obstaraného policejním orgánem. Konkrétní výše škoda prokázána nebyla, a tak byla poškozená správně odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních.
33. Namítal-li žalobce, že vzhledem k jeho zdravotnímu a fyzickému stavu není schopen kámen na danou vzdálenost hodit, připomíná soud závěry rozšířeného senátu č. j. 5 As 126/2011-68, podle nějž pokud existuje rozumná pochybnost, tzn. ne zcela nepravděpodobná možnost, že deliktního jednání se dopustil někdo jiný než obviněný z přestupku, nelze jej za přestupek postihnout (*in dubio pro reo*). Povinnost prokázat přestupek obviněnému má správní orgán. Obviněnému stačí k tomu, aby nemohl být za přestupek postižen, rozumná pochybnost o otázce, kdo se předmětného jednání dopustil; obviněný se nemusí vyvíňovat, tedy prokazovat, že se deliktního jednání nedopustil (srov. přiměřeně rozsudek ze dne 24. 5. 2006, č. j. 2 As 46/2005-55). I na přestupkové řízení se přiměřeně vztahují některé limity obsažené zejména v Listině základních práv a svobod a v Úmluvě o ochraně lidských práv a základních

svobod. Pro správní trestání platí dále princip zákazu sebeobviňování či sebeusvědčování (srov. např. nález ze dne 18. 2. 2010, sp. zn. I. ÚS 1849/08). Obecný požadavek na souladnost přestupkového řízení s limity ústavněprávními a mezinárodními však neopravňuje k tomu, aby u ustanovení upravujících procesní náležitosti přestupkového řízení byl použit takový výklad, který by fakticky bránil efektivnímu postupu. Jinými slovy řečeno, interpretace omezujících pravidel procesu ve správním trestání nemůže být natolik extenzivní, aby ve svých důsledcích znemožnila účinný postih za protiprávní jednání (k tomu srov. nález Ústavního soudu ze dne 23. 11. 1999, sp. zn. Pl. ÚS 28/98, N 161/16 SbNU 185; č. 2/2000 Sb., rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 2. 9. 1998, *Lauko proti Slovensku*, stížnost č. 26138/95 a ze dne 2. 9. 1998, *Kadubec proti Slovensku*, stížnost č. 27061/95, Reports 1998-VI). Obviněný z přestupku tak není povinen se hájit, zejména není povinen uvádět na svou obhajobu jakákoliv tvrzení, ani (anebo) o nich (nebo o jiných skutečnostech) nabízet a předkládat správnímu orgánu důkazy; ustanovení § 52 věta první správního řádu o povinnosti účastníka řízení označit důkazy na podporu svých tvrzení se v řízení o přestupku neuplatní. Využije-li však obviněný ze spáchání přestupku svého práva mlčet, nelze extenzivním výkladem uložit správnímu orgánu povinnost, aby za obviněného „domyslel“ všechna myslitelná nebo třeba i nepravděpodobná tvrzení a v rozhodnutí se s nimi vypořádal.

34. Žalobcovou povinností tedy sice nebylo tvrdit konkrétní zdravotní problémy, kterými trpí, jestliže tak však neučinil, nebylo ani povinností správních orgánů posuzovat možnost hodů ve vztahu k jakékoliv myslitelné diagnóze, kterou by žalobce mohl mít. Uvedly, že pro takový hod postačí malá síla, která pro dospělého člověka nepředstavuje problém. V dané věci šlo o kámen o rozměrech cca 4 x 5 cm nepravidelného tvaru. Soud má za to, že k odhadu síly nutné k hodu takovým kamenem na vzdálenost cca 10-15 m není potřeba žádná zvláštní odbornost ani složité experimenty. Kdo si jako dítě hrál s oblázky (tedy téměř každý), dovede si jistě představit, jak je takový kámen přibližně těžký a kam asi s ním lze dohodit. Pro ilustraci lze přesto provést jednoduchý orientační výpočet. Tvarem lze kámen dle fotografií a měření obsažených ve správním spise (jakkoliv si lze představit pečlivější měření a vážení, případně i uchování předmětu doličného) tvarově připodobnit něčemu mezi krychlí o rozměrech cca 4 x 5 x 4 cm a koulí o průměru cca 5 cm. Podle příslušných vzorců pro výpočet objemu krychle ($V = a \cdot b \cdot c$) a koule ($V = \frac{4}{3} \pi \cdot r^3$) jde tedy o objekt o objemu mezi 80 cm³ a 65 cm³. Uvažuje-li soud průměr těchto dvou hodnot (72,5 cm³), pak při hustotě kamene¹ ($\rho = 2600 \text{ kg/m}^3$) lze tedy dopočítat hmotnost ($m = \rho \cdot V$) cca 0,189 kg. Šlo tedy o kámen velikosti vejce a hmotnosti většího jablka. Hod takovým předmětem na vzdálenost cca 10-15m (myšlen je samozřejmě průmět trajektorie na zemský povrch, resp. přímá vzdálenost místa hodu do místa dopadu, neboť průměrný člověk běžně nepočítá vzdálenost hozeného předmětu jako „balistickou křivku“, byť působením gravitační síly je samozřejmě trajektorie letu vždy ovlivněna) nevyžaduje žádnou větší sílu a nepředstavuje problém ani pro průměrného člověka žalobcova věku (v inkriminovaný den bezmála 63 let). Soud opakuje, že v řízení před správními orgány nevyšla najevo žádná zvláštní okolnost týkající se jeho pohyblivosti, kondice či zdravotního stavu.
35. Podle přiložené fotodokumentace se v místě sice skutečně nachází plot, ten však dosahuje jen výšky poloviny garážových vrat a jistě tak není o mnoho vyšší než cca 120 cm. Takovou překážku lze snadno, zejména pak hodem tzv. „spodem“, přehodit. Pro úplnost soud dodává,

¹ viz např. fyzikální tabulky dostupné na <https://www.converter.cz/tabulky/hustota-pevne.htm>

že žalobce nemusel přehazovat samotnou garáž, neboť mohl dle ve spisu založených zákresů házet z místa mezi garáží a domem.

36. Správní orgány správně podotkly že okolnosti hodů nelze ověřit místním šetřením (spíše však měl žalovaný na mysli rekonstrukci či vyšetřovací pokus), neboť takový „kontrolní hod“ by mohl žalobce subjektivně ovlivnit ve svůj prospěch. To zcela přesně vyjádřil žalovaný na str. 6 napadeného rozhodnutí, a proto jsou žalobcovy zmínky o možnosti obviněného vypovídat v jeho prospěch vytržené z kontextu.
37. Princip v pochybnostech ve prospěch nebyl porušen, neboť v daném případě pochybnosti o vině žalobce správní orgány neměly, a nemá je ani soud.
38. I závěr správních orgánů o spáchání přestupku o nepřímém úmyslu je zcela v pořádku. Žalobce jednal ve vzteku, že se na jeho příjezdové cestě otáčí cizí auto. Tato motivace je i dle soudu zjevná. Musel tedy o přítomnosti vozidla vědět – minimálně jej musel slyšet on sám nebo na něj upozornili jeho psi, kteří – jak sám vypověděl – začali štěkat. Jak je uvedeno výše, plot dle soudu nebrání výhledu natolik, aby se žalobce o vozidle nemohl dozvědět. I kdyby házel kámen směrem k zaslechnutému vozidlu naslepo, musel být srozuměn s možností vzniku škody (srov. str. 4 prvostupňového rozhodnutí). Jako pravděpodobnější se však soudu jeví, že žalobce házel kamenem vědomě směrem k vozidlu, jehož polohy si byl dobře vědom, a byť nemusel mít přímo v úmyslu jej zasáhnout, musel být srozuměn s tím, že k tomu může dojít a tedy že může dojít k jeho poškození.
39. Namítanou vadu v hodnocení přitěžujících okolností městským úřadem (že se žalobce nedoznal a jeho jednání bylo úmyslné) žalovaný sám v napadeném rozhodnutí (viz jeho str. 5) uznal a napravil, aniž by to mělo vliv na výši uložené sankce, neboť trest shledal přiměřený okolnostem. To soud považuje za dostačující a správné. Jak konstatoval NSS v rozsudku ze dne 23. 12. 2021 č. j. 4 As 181/2021-29, „[o]dpadnutí přitěžující okolnosti se totiž bez dalšího nemusí projevit ve výši uložené sankce. Polehčující a přitěžující okolnosti se od sebe mohou výrazně lišit svojí závažností. Výše uložené pokuty je pak výsledkem správního uvážení, v němž se zohledňují všechny okolnosti přestupku ve vzájemných souvislostech. Vzhledem k nemožnosti formulace ustanovení, jež by exaktně stanovila výši pokuty vzhledem ke konkrétním skutkovým okolnostem, je v praxi zcela běžné, že za velmi podobných skutkových okolností ukládají různé správní orgány pokuty v odlišné výši, byť s ohledem na zásadu předvídatelnosti správního rozhodování by tyto rozdíly neměly být příliš velké. Pokud je tedy výše pokuty přiměřená okolnostem spáchaného přestupku, není možné mít rozhodnutí o jejím uložení za nezákonné jen proto, že orgán, který o této pokutě rozhodoval ve druhém stupni, se zcela neshodl s prvoinstančním orgánem v hodnocení významu všech okolností věci. Pokud tedy [odvolací orgán] ve svém rozhodnutí dospěl k závěru, že prvoinstančním orgánem nesprávně zohledněná přitěžující okolnost byla svým významem natolik zanedbatelná, že výše pokuty ob stojí i bez ní, nelze takový závěr považovat za nezákonný.“
40. Zhola nic pak nenasvědčuje o diskriminaci z důvodů ruské národnosti, kterou žalobce v žalobě naznačil. Pokud jde o výtku, že městský úřad žalobci neobstaral tlumočníka – která je však spíše než jako žalobní bod formulována jako pouhý povzdech ilustrující domnělou nevstřícnost správních orgánů – soud konstatuje, že podle čl. 37 odst. 4 Listiny platí, že kdo prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, má právo na tlumočníka. Toto ustanovení je garancí spravedlivého procesu, neboť nezbytným předpokladem realizace procesních práv je porozumění dané situaci. Žalobce však předně netvrdil a ani ze správního spisu soud nezjistil, že by žalobce kdy před městským úřadem, kde probíhala ústní jednání, prohlásil, že

český jazyk neovládá. Navíc, po celou dobu byl zastoupen advokátem, který ovládá – jak soud ověřil dokazováním – jak český, tak ruský jazyk. Na tom, že advokát s příslušnými jazykovými schopnostmi klientovi průběh jednání zprostředkuje, soud neshledává nic špatného – naopak to považuje z hlediska vztahu advokáta a klienta za vhodné, neboť tím odpadá nutnost komunikovat důvěrné a citlivé informace, které spolu advokát a klient z povahy věci sdílí, prostřednictvím třetí osoby. Jak správně zhodnotil žalovaný v napadeném rozhodnutí, žalobcovo právo na spravedlivý proces tak nebylo porušeno. Jak ostatně vyplývá z judikatury, procesní námitky je nutno spojit s jejich dopadem do hmotného práva (viz rozsudek NSS ze dne 30. 3. 2017, č. j. 5 As 291/2016-34). Žalobce však nenamítl, že něčemu konkrétnímu nerozuměl, popř. že se k něčemu nemohl vyjádřit, tedy v čem by byl jeho postup jiný, kdyby měl tlumočníka k dispozici. Ostatně i při soudním jednání popisoval průběh projednávaného incidentu shodně jako ve správním řízení.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

41. S ohledem na shora uvedené soud žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
42. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Úspěšnému žalovanému soud nepřiznal právo na náhradu účelně vynaložených nákladů, neboť mu žádné náklady nad rámec běžných administrativních úkonů nevznikly.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 9. července 2024

JUDr. Bc. Kryštof Horn, v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.